

Скрасите се у Онтарију

Све што је потребно да знате да бисте се преселили и настанили у Онтарију.

На овој страници

1. [Open a bank account \(Отворите банковни рачун\)](#)
2. [Find housing \(Пронађите стан\)](#)
3. [Learn English and French \(Научите енглески и француски језик\)](#)
4. [Find a job \(Пронађите посао\)](#)
5. [Enrol your children in school \(Упишите децу у школу\)](#)
6. [Find child care \(Пронађите службу за бригу о деци\)](#)
7. [Get health care \(Пријавите се за здравствену заштиту\)](#)
8. [Get a driver's licence \(Остварите право на возачку дозволу\)](#)
9. [Transportation \(Превоз\)](#)
10. [Who to call during an emergency \(Кога позвати у хитним случајевима\)](#)

Отворите банковни рачун

Банковни рачун Вам помаже да лакше управљате својим новцем и да га лакше сачувате.

Можете отворити банковни рачун чак и ако немате адресу, посао или новац који бисте ставили одмах на рачун.

Да бисте отворили рачун:

1. пронађите **најмање два [acceptable, original identification](#) (прихватљива, оригинална документа за идентификацију) (банка неће прихватити фотокопије)**
2. изаберите банку
3. отидите лично у банку
4. реците им да желите да отворите нови рачун

Када отворите рачун, **обавезно затражите чековну књижицу**. Можда ће Вам требати касније да дате учешће за кућу или да платите кирију.

Сазнајте више о следећем:

- [how to open a bank account \(како отворити банковни рачун\)](#)

- [your rights and responsibilities when dealing with banks \(Ваша права и одговорности у пословима са банком\)](#)
-

Пронађите стан

Можете изабрати да изнајмите или купите стан или кућу или да пронађете привремени смештај док не пронађете трајније решење стамбеног питања.

Привремени смештај

Ако Вам је потребна помоћ у проналажењу привременог смештаја, посетите:

1. [Settlement.org \(вебсајт агенције за помоћ у насељавању\)](#)
2. [Housing Help Association of Ontario](#) (Онтаријско удружење за помоћ у смештају) путем интернета, или:
  - телефоном: [905-526-8100](#)
  - [email \(е-пошта\)](#)

Изнајмљивање

Постоји неколико начина за проналажење стамбеног простора за изнајмљивање у Онтарију, укључујући следеће:

- интернет претрага и претрага оглашених стамбених простора за изнајмљивање у штампаним издањима
- разговор са агентом за некретнине
- разгледање огласних табли у продавницама исхране, библиотекама, јавним перионицама, здравственим установама, продавницама половне робе, локалним центрима, удружењима или агенцијама за некретнине
- разговор са рођацима или колегама

Уколико се одлучите за изнајмљивање, мораћете да:

1. попуните захтев за изнајмљивање и да га предате власнику
2. потпишете уговор о закупу стана, који је правни уговор између Вас и власника и који укључује цену изнајмљивања и Ваша права и обавезе
3. дате аванс, обично у виду чека или новчане упутнице, на износ који покрива цену најма за први и задњи месец
4. плаћате месечни најам на време власнику (обично у виду чека)

Сазнајте више о:

- [renting your first home in Canada](#) (изнајмљивању Вашег првог дома у Канади)(PDF)

- [how much it costs to rent an apartment in Ontario \(колико кошта изнајмљивање стана у Онтарију\)](#)
- [your rights as a tenant in Ontario \(Ваша станарска права у Онтарију\)](#)

Куповина

У Канади, куповину куће контролише [Canada Mortgage and Housing Corporation](#) (Канадска корпорација стамбених кредита и стамбених питања)

Ако се одлучите да купите кућу, морате **или**:

- платити пуну цену куће, укључујући накнаде и порезе
- узети кредит од банке да бисте платили кућу **и** имали довољно новца да покријете трошкове:
  - учешћа за кућу
  - све накнаде и порезе

Сазнајте више о:

- [home-buying in Canada \(куповини куће у Канади\)](#)
  - [what to know before buying a home in Ontario \(шта је потребно знати пре него што купите кућу у Онтарију\)](#)
-

Научите енглески и француски језик

Постоје бројни програми који Вам могу помоћи [test or improve your English and French language skills \(да проверите и усавршите своје знање енглеског и француског језика\)](#), пре и после пресељења у Онтарио.

Пронађите посао

Постоје бројни програми које финансира влада, локални центри и [settlement agencies](#) (агенције за помоћ у насељавању) које Вам могу пружити помоћ у:

- проналажењу посла
- побољшању Ваше радне биографије и вештина потребних за разговор за посао
- стицању канадског искуства и квалификација потребних за успех

Сазнајте више о [jobs and employment in Ontario](#) (послу и запослењу у Онтарију)

Упишите децу у школу

у Онтарију:

- **сва деца узраста од 6 до 18 година морају похађати школу** (било државну, приватну или кућно школовање)
- већина деце може похађати државну школу бесплатно без обзира на њихов имигрантски статус или статус њихових родитеља (контактирајте локални [school board](#) (школски одбор) за више детаља)
- приватне школе наплаћују накнаду или школарину за њихово похађање

Државне школе

Државни образовни систем се састоји од три етапе :

1. **Elementary school (Основна школа)**
  - можете изабрати наставу у енглеском, француском и/или католичком програму
  - обично почиње у предшколском узрасту и завршава се у 8-ом разреду
  - ученици ће:
    - научити и савладати основе читања, писања и математике
2. **Secondary school (Средња школа)**
  - можете изабрати наставу у енглеском, француском и/или католичком програму
  - обично почиње у 9-ом разреду и завршава се у 12-ом разреду
  - ученици ће:
    - се фокусирати на своје интересе и припремити се за матуру и будућност
3. **Post-secondary school (Високо образовање)**
  - за студенте виших школа, универзитета и постдипломских студија свих узраста
  - **морате платити школарину и уџбенике** али можете [apply for grants and loans to help you pay for university or college](#) (поднети захтев за стипендију или кредит који Вам могу помоћи у плаћању трошкова факултета или више школе) помоћу Ontario Student Assistance Program (OSAP) (Онтаријског програма помоћи студентима)

Сазнајте више о следећем:

- [how to enrol your child in school \(како уписати дете у школу\)](#)
- [find elementary and secondary schools in your community \(проналажењу основне или средње школе у Вашој заједници\)](#)
- [full-day kindergarten for children aged 4 and 5 \(целодневном предшколском програму за децу узраста 4 и 5 година\)](#)
- [key dates in the school year, including holidays](#) (for elementary and secondary schools)(важним датумима током школске године, укључујући празнике (за основне и средње школе)

- [going to college or university in Ontario \(похађању више школе или универзитета у Онтарију\)](#)

Приватне школе

Влада не плаћа трошкове приватног школовања. Те трошкове морате сами платити.

Сазнајте више о приватним:

- [elementary and secondary schools \(основним и средњим школама\)](#)
- [post-secondary schools \(вишим школама и универзитетима\)](#)
- [career colleges \(занатским школама\)](#)

Неке приватне занатске школе могу бити прихватљиве за OSAP (помоћ за плаћање трошкова школовања). [Find out if your school is approved](#) (Сазнајте да ли је Ваша школа прихваћена)

Пронађите службу за бригу о деци

У Онтарију, постоје 2 врсте службе за бригу о деци које су Вам доступне:

1. Лиценцирани – регулисани од стране владе
2. Нелиценцирани – који нису регулисани од стране владе

Постоји могућност да за лиценциране службе за бригу о деци будете на листи чекања, тако та би требало да почнете да их тражите што пре.

[Find licensed childcare in your community \(Пронађите лиценцирану службу за бригу о деци\)](#)

Сазнајте више о следећем:

- [how to choose quality child care and questions to ask your child care provider \(како да изаберете квалитетну службу за бригу о деци и питања која треба да им поставите\)](#)
- [all of the types of child care available to you \(свим постојећим врстама бриге о деци које су Вам доступне\)](#)
- [child care resources from Settlement.org \(извори информација везани за бригу о деци на страници Settlement.org\)](#)

Пријавите се за здравствену заштиту

Ако је ово хитан случај а Ви немате ОНП картицу, зовите 911 телефоном или отидите у најближу болницу.

ОНП (Ontario Health Insurance Plan) (Онтаријски план здравственог осигурања) је Онтаријски план здравствене заштите. Преко плана ОНП, покрајинска влада плаћа бројне здравствене услуге које Вам могу бити потребне.

Потрбно је да поднесете захтев за Онтаријску здравствену картицу која је доказ да сте покривени планом ОНП. Морате показати Вашу здравствену картицу сваки пут када одете лекару, када посетите ургентни центар, радите лекарске налазе или имате операцију.

Обично се чека три месеца за Ontario Health Insurance Plan (ОНП)(покриће Онтаријског плана здравственог осигурања) . Обезбедите приватно здравствено осигурање да бисте покрили потребе здравствене заштите током овог периода чекања.

Лица под заштитом (Избеглице и друге особе којима је потребна заштита) су изузета од перида чекања у трајању од три месеца.

Да бисте поднели захтев:

1. преузмите образац за захтев:
  - [online \(онлајн\)](#)
  - или у [your local Service Ontario ОНП Office \(локалној служби за план ОНП\)](#)
2. прикупите сва [documents you need \(потребна документа\)](#)
3. попуните образац и доставите лично у [your local Service Ontario ОНП Office \(локалну службу за план ОНП\)](#)

Можете поднети захтев чим припремите сва потребна документа. Међутим, нећете добити здравствену картицу док се за то не створе услови - кад се заврши [3-month waiting period](#) (3-месечни период чекања).

Избеглице и други који су се преселили из хуманитарних разлога могу добити ОНП покриће одмах по доласку у Онтарио. Особе које захтевају избеглички статус, особе које су под заштитом, жртве трговине људима и поједина друга лица која не могу добити ОНП могу добити ограничене основне погодности здравствене заштите у програму [Interim Federal Health Program \(IFH\)](#) (Федерални програм привремене здравствене заштите).

Сазнајте више о следећем:

- [how to apply for an Ontario health card \(како поднети захтев за Онтаријску здравствену картицу\)](#)
- [what services are covered by ОНП \(које услуге су покривене планом ОНП\)](#)
- [how to find a family doctor or nurse practitioner \(како пронаћи лекара опште праксе или болничку негу\)](#)
- [Mental Health Helpline \(Телефонска линија за помоћ у области менталног здравља\)](#)

- [buying private health insurance for immigrants, newcomers and visitors \(како купити приватно здравствено осигурање за имигранте, придошлице и посетиоце\)](#)
- [Health benefits under the Interim Federal Health Program - https://www.canada.ca/en/immigration-refugees-citizenship/services/refugees/help-within-canada/health-care/interim-federal-health-program/services.html](https://www.canada.ca/en/immigration-refugees-citizenship/services/refugees/help-within-canada/health-care/interim-federal-health-program/services.html) (Здравствене погодности у Федералном програму привремене здравствене заштите - <https://www.canada.ca/en/immigration-refugees-citizenship/services/refugees/help-within-canada/health-care/interim-federal-health-program/services.html>)

Ако немате здравствену картицу

Ако немате приватно осигурање а треба да видите лекара пре него што Вам је истекао 3-месечни период чекања:

- Зовите 911 ако је хитан случај
- за не тако хитне ситуације, контактирајте:
  - Telehealth (Телездравље) на број [1-866-797-0000](tel:1-866-797-0000) за бесплатан, медицински савет путем телефона
  - Ваш [local Community Health Centre](#) (локални Здравствени центар) где Вам можда могу пружити медицинску негу
  - [a settlement agency](#) (агенцију за помоћ у насељавању) у Вашој заједници који Вам могу помоћи да пронађете здравствене службе
  - [apply for Interim Federal Health Program coverage](#) (поднесите захтев за покриће Федералним програмом привремене здравствене заштите ако сте особа која је поднела захтев за избеглички статус или сте жртва трговине људима - <https://www.canada.ca/en/immigration-refugees-citizenship/services/refugees/help-within-canada/health-care/interim-federal-health-program/apply.html>)
  - отидите у амбуланту и платите на лицу места (тај новац Вам неће бити враћен)

Остварите право на возачку дозволу

Ако **већ имате важећу возачку дозволу** из друге покрајине, државе или земље, можете користити ту дозволу у периоду од 60 дана. По истеку 60 дана, морате се пребацити на Онтаријску возачку дозволу.

[Apply to exchange an out-of-province licence](#). (Поднесите захтев за замену дозволе која није стечена у овој покрајини)

Ако **немате важећу возачку дозволу** а желите да возите у овој покрајини морате имати најмање 16 година и поседовати Онтаријску возачку дозволу. Када прођете тестирање вида и писмени тест саобраћајних прописа, можете поднети захтев за:

- дозволу класе Г, ако желите да возите аутомобил, комби и/или камионет
- дозволу класе М, ако желите да возите мотоцикл, скутер и/или мопед

[Get a G driver's licence for new drivers](#). (Остварите право на возачку дозволу класе Г за нове возаче)

Сазнајте више о следећем:

- [getting a motorcycle licence \(како добити дозволу за мотор\)](#)
- [the Driver's Handbook, the guide to help you study for your written test \(Приручнику за возаче, приручник који ће Вам помоћи да савладате градиво за писмени тест\)](#)
- [what happens if you are convicted of breaking driving laws \(шта се дешава уколико сте осуђени за кршење закона о саобраћају\)](#)

Превоз

Јавни превоз

Јавни превоз је доступан у већини градова широм покрајине. Можете изабрати:

- локалне или регионалне аутобусе
- услуге превоза за људе са хендикепом
- возове
- приватне међуградске аутобусе
- трамваје и/или метро (у Торонту)

Већина јавног превоза у покрајини се плаћа. Цена карте се може разликовати у зависности од Ваше старости, места у којем сте и места до ког путујете.

Сазнајте више о :

- [transportation for seniors and people with short and long-term disabilities \(превозу за стара лица и лица са привременим или трајним хендикепом\)](#)
- [public transit in your city/region \(јавном превозу у Вашем граду/области\)](#)
- [GO Transit trains and buses \(возовима и аутобусима Го транзита\)](#)
- [VIA rail trains and schedules \(возовима и реду вожње компаније Виа рејл\)](#)

Школски превоз

[Contact your local school board](#) (Контактирајте локални школски одбор) уколико Вам је потребан превоз, до и од школе, за Вашу децу.

Кога позвати у хитном случају

Ако је ово хитан случај позовите 911.

У Онтарију постоји програм припреме за ванредне ситуације како би се становништво упозорило у случају:

- снежне олује
- кишне олује
- шумског пожара
- торнада
- поплава
- екстремних врућина
- нуклеарних криза
- здравствених епидемија
- земљотреса

[Sign up for email and text alerts](#) (Пријавите се да примате упозорења путем е-поште или текстуалне поруке у случају ванредне ситуације).

Сазнајте више о томе [how to prepare for an emergency](#) (како да се припремите за ванредну ситуацију).